

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	SO
Instellingsnummer	44172
Instelling	K.A. II
directeur	Inge VANDERHEYDEN
adres	Koning Boudewijnlaan 12 - 3500 HASSELT
telefoon	011-21.03.64
fax	011-23.12.81
e-mail	info@sportschoolhasselt.be
website/URL	http://www.sportschoolhasselt.be
Inrichtende macht/Bestuur	113951 - Scholengroep 16 Hasselt te HASSELT
adres	Armand Hertzstraat 2 - 3500 HASSELT
Scholengemeenschap	112268 - SG Hasselt te HASSELT
adres	Koning Boudewijnlaan 12 - 3500 HASSELT
CLB	114405 - CLB v/h GO Hasselt te HASSELT
adres	Luikersteenweg 56 - 3500 HASSELT
Tijdstip doorlichting	van 28 september 2009 tot 1 oktober 2009
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Reginald Leper
Teamleden	Walter Van den Brandt William Vroonen
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	9 oktober 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	(Leer)prestaties in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
4	KWALITEITSPROFIEL	6
5	RESULTATEN	7
5.1	(Leer)prestaties	7
5.2	Schoolloopbaan	12
5.2.1	Rendement	12
5.3	Outcomes	12
5.4	Tevredenheid	12
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	13
6.1	Algemeen	13
6.2	Personeel	13
6.3	Logistiek	13
6.4	Onderwijskundig	13
6.4.1	Curriculum	13
6.4.2	Evaluatie	13
7	STERKTES EN ZWAKTES	15
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	15
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	15
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	15
8	ADVIES	16
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	17

1 INLEIDING

Van 28 september 2009 tot 1 oktober 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- Stijging leerlingenpopulatie voorbij vijf jaar.
- Groot aantal leerlingen met leerachterstand.
- Recente directiewissel.
- Belangrijke infrastructurele problemen.

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

VAKKEN BASISVORMING	DL-f
Aardrijkskunde	J
Chemie	J
Engels	J
Lichamelijke opvoeding	J

Voltijds secundair onderwijs

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting
Derde graad ASO Sport Moderne talen-topsport
Derde graad ASO Sport Wetenschappen-sport
Derde graad ASO Sport Wetenschappen-topsport
Derde graad TSO Sport Lichamelijke opvoeding en sport
Derde graad TSO Sport Topsport

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsaanbod

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

DL-f

Output

Schoolloopbaan

Rendement

J

4 KWALITEITSPROFIEL

De school profileert zich als sportschool en slaagt hier ook in. Het studiepeil van de sportspecifieke vorming scoort behoorlijk tot goed. Het studiepeil van de onderzochte vakken van de basisvorming en de overige specifieke vorming (Wetenschappen en Moderne talen) daarentegen vertoont een wisselend beeld. Hierdoor is het studiepeil niet voor alle vakken en studierichtingen gunstig. Verschillende factoren spelen hierin een rol. De bewaking van de leerplanrealisatie berust te veel bij de individuele leraar en gebeurt te weinig op niveau van de vakgroep en de school. Daarnaast wordt de leerplanrealisatie in een aantal vakken/studierichtingen gehypothekeerd door een tekort aan infrastructuur en leermiddelen of door infrastructuur die niet aangepast is aan de grootte van de lesgroepen. Verder zijn de leerlingenstromen en de oriëntering van de leerlingen niet optimaal. Ten slotte is in een aantal gevallen de leerlingenevaluatie te weinig leerplangericht.

Een grote groep leerlingen (43 %) heeft schoolse achterstand. In het ASO heeft één op vier leerlingen leerachterstand terwijl dat het geval is voor meer dan de helft van de leerlingen in het TSO. Daarnaast kent de school geen stabiele leerlingenpopulatie. Slechts een grote helft van de leerlingen stroomt in de school door. Bovendien stroomt een grote groep leerlingen pas in de derde graad in en komt een aanzienlijk aantal leerlingen vanuit een andere school het leerjaar overzitten. Dit gegeven legt een zware druk op het onderwijsleerproces. De school kent deze realiteit, maar beschikt niet over voldoende strategieën om hierop accuraat in te spelen. Dit blijkt o.m. uit de oriënterings- en de evaluatiepraktijk.

De oriënteringspraktijk vertoont een tweeledig beeld. Positief is het hoge aantal A-attesten in het ASO (91 %) en het behoorlijke aantal in het TSO (78 %). Problematisch daarentegen is het grote aantal zittenblijvers (15 %) en leerlingen dat niet in juni geattesteerd wordt (15 %). Deze vaststellingen zijn indicaties voor een gebrekkige evaluatiepraktijk.

De school beschikt niet over een schoolbrede visie op evaluatie. De kwaliteit van de evaluatie is vakgroepafhankelijk. Voor sommige vakken is de evaluatie onvoldoende leerplangericht. Bij de deliberatie worden afspraken, maar geen referentiekader gehanteerd. De evaluatiepraktijk is voor een aantal aspecten niet conform met de regelgeving. Het percentage leerlingen dat niet geattesteerd wordt in juni maar bijkomende proeven moet afleggen, is groot. De motivering van de uitgereikte B- en C-attesten is ontoereikend. Een strikte scheiding tussen een disciplinaire beoordeling en een studiebeoordeling wordt niet gerespecteerd. Twee van de drie overtredingen werden reeds in het vorige doorlichtingsverslag vastgesteld. De school realiseert zich dat de evaluatiepraktijk zwak is en werkt momenteel aan een nascholingstraject rond evaluatie.

Het homogeen en geprofileerd studieaanbod is een sterke troef. De school slaagt erin om sportgetalenteerde leerlingen voor sport te motiveren en uit te dagen. Het is een kans en een uitdaging om haar leerlingen te motiveren voor de vakken van de basisvorming en de overige vakken van de specifieke vorming.

De school moet hiervoor dringend een evaluatiepraktijk uitwerken die in overeenstemming is met de leerplannen en de regelgeving. Zij zou ook stappenplannen moeten ontwikkelen om haar onderwijsleerproces meer af te stemmen op de specificiteit van haar leerlingenpubliek.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert volgende conclusies op:

Aardrijkskunde in de derde graad ASO Wetenschappen-sport en Wetenschappen-topsport

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie en het studiepeil voldoen. Alle grote leerplandelen komen aan bod en er wordt leerplangericht gewerkt.
- Belangrijke vaardigheden in het kader van probleemoplossend denken zoals het nauwgezet en bewust observeren, het zelf ontdekken, doen, ontleden, enz. komen voldoende aan bod, o.a. tijdens de geografische excursies.
- Het vak wordt betrokken bij de onderzoekscompetentie van de pool Wetenschappen waarvoor de initiatieven echter pas starten in het laatste leerjaar. Voor het verwerven van deze vaardigheid op het niveau van de specifieke eindtermen is dit te laat.
- De lessen worden gegeven in een goed uitgerust vaklokaal, dat echter niet volstaat voor alle lessen aardrijkskunde van de school. De leermiddelen en in het bijzonder het elektronisch bord met internetaansluiting en de degelijke digitale presentaties ondersteunen het leerproces en in het bijzonder het ruimtelijk aspect van het vak.
- De evaluatie is valide en transparant. De leerlingenresultaten zijn heel behoorlijk en vertonen nauwelijks tekorten op jaarbasis.

Chemie in de derde graad ASO Wetenschappen-sport en Wetenschappen-topsport

Voldoet niet

Vaststellingen

- Het afwerken van het leerplan stond vorig schooljaar onder druk, enerzijds door lesuitval, anderzijds door de jaarplannen die op meer lesweken rekenden dan er haalbaar zijn. Tenzij de planning bijgestuurd wordt, zal het afwerken van het leerplan ook dit schooljaar in het gedrang komen.
- De leerplandoelstellingen die betrekking hebben op de vakgebonden eindtermen worden behoorlijk gerealiseerd en kunnen steunen op degelijke leerlijnen om kennis en vaardigheden op te bouwen vanuit de tweede graad;
- De realisatie van de leerplandoelstellingen met betrekking tot de eindtermen 'wetenschap en samenleving' en de specifieke eindtermen 'natuurwetenschap en maatschappij' voldoet, maar gebeurt onvoldoende expliciet. In de leerlingendocumenten zijn er geen sporen van terug te vinden.
- De leerplandoelstellingen met betrekking tot de eindtermen 'onderzoekend leren/leren onderzoeken' en de specifieke eindtermen 'onderzoekscompetentie' worden onvoldoende bereikt. De voornaamste oorzaken zijn:
 - het vaklokaal dat niet voldoet aan verscheidene veiligheidsvoorschriften waardoor het veilig uitvoeren van leerlingenpractica niet gewaarborgd is en de eindterm rond veilig werken niet geloofwaardig gerealiseerd kan worden;
 - de trekkast die niet afgewerkt en aangesloten is en het tekort aan geschikte opslagmogelijkheden voor een aantal chemicaliën, waardoor verschillende lesonderwerpen niet behandeld kunnen worden;
 - een gebrek aan vaklokalen: het aantal lesuren chemie op schoolniveau is groter dan het aantal lesuren dat in het huidige vaklokaal geroosterd kan worden. Hierdoor komt het empirisch karakter van dit vak niet in alle klassen optimaal tot zijn recht en krijgt het zelfontdekkend leren er te weinig kansen. Dit geldt ook voor de andere natuurwetenschappelijke vakken die niet in een vaklokaal geroosterd kunnen worden;

- de verplichte leerlingenpractica die vorig schooljaar niet in alle klassen in voldoende mate uitgevoerd werden en die nog te veel blijven steken op het niveau van 'onderzoekend leren';
- de realisatie van de onderzoekscompetentie die nagenoeg volledig buiten de lessen van het specifieke gedeelte plaatsvindt (wat niet mag) en pas in het laatste leerjaar start. Voor het verwerven van deze vaardigheid op het niveau van de specifieke eindtermen volstaat dit niet.
- De leerlingenevaluatie is transparant en voldoende representatief, maar niet geheel betrouwbaar om het bereiken van de eindtermen en leerplandoelstellingen bij de leerlingen te meten: een aantal examenopgaven laat gissen toe waardoor een goed antwoord geen uitsluitsel geeft over het kennen en kunnen van de leerlingen.
- Vorig schooljaar lag het aantal tekorten op jaarbasis in het eerste leerjaar van de studierichting Wetenschappen-sport bijzonder hoog. Bijgevolg hebben onvoldoende leerlingen van deze studierichting de eindtermen en specifieke eindtermen die in dit leerjaar aan bod kwamen, bereikt. In de studierichting Wetenschappen-topsport daarentegen waren de resultaten meer dan goed in beide leerjaren.

Engels – basisvorming in de tweede graad ASO Sport, ASO Wetenschappen-topsport, TSO Lichamelijke opvoeding en sport, TSO Topsport en in de derde graad ASO Wetenschappen-sport, ASO Wetenschappen-topsport, TSO Topsport

Voldoet

Vaststellingen

- Het onderwijs- en leerproces voor Engels worden afgestemd op de leerplandoelstellingen, maar de communicatieve aanpak en het vaardigheidsonderwijs zijn nog niet optimaal. Vooral voor gespreksvaardigheid kan de school niet aantonen dat de leerlingen in relevante communicatieve situaties de leerplandoelstellingen rond het gebruik van het Engels tijdens het spreekproces bereiken.
- Het woordenschatonderwijs en de evaluatie van de spraakkunst staan nog niet altijd ten dienste van het vaardigheidsonderwijs. Ze worden ook te weinig geëvalueerd in functionele contexten.
- De receptieve vaardigheden worden doorgaans wel ingeoefend, hoewel er niet altijd voldoende variatie is in de behandelde tekstsoorten (vooral een gebrek aan prescriptieve teksten) en er niet altijd voldoende aandacht besteed wordt aan lees- en luisterstrategieën en aan tekstkenmerken (tekstopbouw, stijl, doel- en publiekgerichtheid). Het reflecteren over de eigen vaardigheden en competenties komt in de evaluatie dan ook niet aan bod.
- Bij het schrijfvaardigheidsonderwijs worden bij de opdrachten niet altijd voldoende hoge eisen gesteld met betrekking tot de lengte van de tekst, de tekstopbouw, de formele correctie en/of de inhoudelijke relevantie.
- De vakgroepwerking moderne talen is momenteel nog in uitbouw. Ze lijdt onder personeelsswisselingen en heeft op beperkte schaal enkele ontwikkelingen gerealiseerd (leerlijnen, vakafspraken, ...). Ervaren leraren trachten wel leerplangericht te werken. Leraren gebruiken de doeltaal niet altijd consequent, bij de leerlingen is dit nog veel minder het geval. De werkvormen zijn vooral leraargestuurd en ondersteunen daardoor de leerlingen te weinig op het vlak van spreek- en gespreksvaardigheid.
- De materiële ondersteuning via de infrastructuur is niet altijd taalgericht. De materiële randvoorwaarden zijn niet altijd voldoende beschikbaar: er is een duidelijk gebrek aan opzoekmogelijkheden en ICT-integratie. De lesgroepen zijn meestal te talrijk voor de grootte van de lokalen, waardoor actievere werkvormen problematisch worden.
- De evaluatie is onvoldoende transparant. De resultaten dagelijks werk worden niet gerubriceerd met als gevolg dat het niet duidelijk is of men voldoende evaluatiegegevens heeft over alle onderdelen van de leerplannen. Voorts leveren de mondelinge proefwerken geen valide informatie op over het beheersingsniveau met betrekking tot de doelstellingen voor spreken/gesprekken voeren.
- De evaluatie is te weinig leerplangericht. Ondermeer door de puntenverdeling dagelijks werk / proefwerken gaat er onvoldoende aandacht uit naar procesevaluatie, zoals de leerplannen vragen. Voor dagelijks werk overweegt kennis, die buiten elke functionele context wordt getoetst.
- Hoewel er veel en vaak grote tekorten zijn, kunnen de leraren niet aantonen dat de leerlingresultaten benut worden voor interne reflectie en analyse om het onderwijsproces bij te sturen en om te remediëren tijdens het leerproces.

Engels – basisvorming in de derde graad TSO Lichamelijke opvoeding en sport

Voldoet niet

Vaststellingen

- De school kan niet aantonen dat de leerlingen de leerplandoelen bereiken. Uit de voorgelegde resultaten blijkt dat meer dan de helft van de leerlingen een onvoldoende haalt op het vak. Adequate analyses van deze leerlingresultaten en interne reflectie gericht op bijstellingen van het onderwijsproces en op remediëringen tijdens het leerproces kunnen niet voorgelegd worden. Men beperkt zich tot het verlaten van de communicatieve aanpak en het vaardigheidsonderwijs van de leerplannen en eindtermen. In de plaats hiervan evalueert men de leerlingen overwegend cognitief in de hoop dat ze zo wel gemotiveerd gaan studeren. Het resultaat is dat er klassikale onvoldoendes zijn in beide leerjaren.
- De school kan niet aantonen dat de evaluatie voldoende leerplangericht is. Ondermeer door de puntenverdeling dagelijks werk / proefwerken gaat er onvoldoende aandacht uit naar procesevaluatie, zoals het leerplan vraagt. Voor dagelijks werk overweegt kennis, die buiten elke functionele context wordt getoetst en de proefwerkopgaven dekken slechts een smal spectrum aan tekstsoorten en strategieën. Woordenschat en spraakkunst worden te weinig geëvalueerd in functionele contexten. De leerlingresultaten zijn dan ook maar voor een klein gedeelte gebaseerd op de beheersing van eindtermen en leerplandoelstellingen. Ze worden verder niet geanalyseerd om het onderwijsproces bij te sturen en om te remediëren tijdens het leerproces.
- De school kan niet aantonen dat de evaluatie voldoende valide is. Of de leerlingen in relevante communicatieve situaties de leerplandoelstellingen spreek- en gespreksvaardigheid tijdens het spreekproces bereiken, kan men niet aantonen. Het reflecteren over de eigen vaardigheden en competenties komt in de evaluatie niet aan bod.
- De school kan niet aantonen dat de evaluatie voldoende transparant is. De resultaten dagelijks werk worden niet gerubriceerd met als gevolg dat het niet duidelijk is of men voldoende evaluatiegegevens heeft over alle onderdelen van de leerplannen.

Engels en Frans – specifiek gedeelte in de derde graad ASO Moderne talen-topsport

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerplandoelen die betrekking hebben op de decretale eindtermen voor de basisvorming Engels worden in voldoende mate gerealiseerd, al is de integratie van kennis en vaardigheden nog niet optimaal (zie opmerkingen vakverslag basisvorming). De taaltaken beantwoorden niet altijd aan de voorgeschreven verwerkingsniveaus en door de overwegend sturende aanpak komt de toepassing van strategieën in het gedrang. De basisvorming Frans maakt geen deel uit van de doorlichtingsfocus en er wordt dan ook geen uitspraak over gedaan.
- De specifieke eindtermen (SET) die leerplan D/2006/043 aan de vakken Frans en Engels toewijst, worden onvoldoende gerealiseerd. Er is geen op schoolniveau uitgewerkte concept voor de onderzoekscompetentie. Momenteel wordt er niet op toegezien dat men altijd werkt vanuit een onderzoeksvraag over een literair of linguïstisch vraagstuk, zoals in SET 17 gevraagd wordt. Ook blijft de confrontatie van het eindproduct met de onderzoeksvraag vaak achterwege.
- De evaluatie berust op een weging van kennis en vaardigheden die representatief is voor het leerplan. Grammaticale kennis en woordenschat worden nog overwegend getoetst los van een communicatieve context (bijv. aan de hand van vertalingen). Vakspecifieke attitudes zijn nog niet expliciet opgenomen in de evaluatie. Evaluatievormen die de leerlingen bij hun evaluatie betrekken (zelf- en peerevaluatie) zijn in opmars. Met uitzondering van de SET m.b.t. de onderzoekscompetentie worden de specifieke eindtermen niet expliciet in de evaluatie opgenomen. De onderzoekscompetentie maakt deel uit van de evaluatie, die zowel proces- en productgericht is.

Lichamelijke opvoeding en sport in de derde graad TSO III Lichamelijke opvoeding en sport

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie voldoet globaal, hoewel er enkele tekortkomingen voorkomen. De meeste leerplandoelstellingen voor de sporttheoretische vakken zijn voldoende uitgewerkt. De leerplandoelstellingen i.v.m. inzicht over de mogelijke waarden van de bewegingsopvoeding en de leerstijlen in het vak theorie van de sport worden onvoldoende behandeld. De leerplandoelstellingen i.v.m. de transportsystemen (lymfe) en de relatie tussen voeding en sport krijgen in het vak fysiologie te weinig aandacht. De leertijd wordt niet optimaal benut doordat beide vakken enerzijds dezelfde leerinhouden over energieleveringssystemen uitvoerig bespreken en anderzijds leerinhouden behandelen die niet voorzien zijn in het leerplan¹. De leerinhouden van de sporttheoretische vakken worden te weinig geïntegreerd in de sportpraktische vakken.
- De bewegingsgebonden leerplandoelstellingen i.v.m. motorische competentie en gezondheid en veiligheid worden grotendeels in voldoende mate gerealiseerd. De school biedt een buitengewoon ruime waaier van sportdisciplines (12 keuzes) aan die als keuzevak gevolgd kunnen worden. De keuzevakken krijgen een maximale (6 lestijden) en een optimale invulling door gespecialiseerde leraren. De maximale tijdsbesteding aan keuzevakken is een troef omdat het leerlingen in hoge mate uitdaagt en motiveert. Daartegenover staat dat deze aanpak de curriculumtijd en een graduele en in de tijd gespreide opbouw van het basispakket sportdisciplines beperkt. Niettegenstaande deze handicap worden de leerplandoelstellingen van de basispakketten algemeen in voldoende mate gerealiseerd. Voor atletiek gaat evenwel te weinig aandacht naar de leerinhouden 'speer- en discuswerpen (hangt samen met infrastructurele tekort) en hoogspringen'.
- Discipline- en leraargebonden is er aandacht voor het ontwikkelen van persoonsgebonden leerplandoelen (ontwikkelen van zelfconcept en sociaal functioneren). Overkoepelende leerlijnen hiervoor ontbreken.
- De stage die plaatsvindt in de omringende basisscholen uit de verschillende onderwijsnetten, wordt kwaliteitsvol opgezet, begeleid en geëvalueerd.
- De geïntegreerde proef (GIP) krijgt vanaf dit schooljaar een meer kwaliteitsvolle invulling omdat men zorgt voor een geïntegreerde aanpak. De begeleiding en de evaluatie zijn aangepast.
- Het extracurriculaire bewegings- en sportaanbod verbreden en verdiepen het curriculum. Waardevol is dat leerlingen betrokken worden bij de begeleiding van sportdagen in omringende basisscholen en van sportactiviteiten die door externen worden georganiseerd.
- De lessen verlopen in een taakgericht en veilig socio-emotioneel (leer)klimaat. Er is een goed contact tussen leraren en leerlingen. De cursussen zijn kwaliteitsvol uitgewerkt en ondersteunen het leerproces. Remediëring gebeurt op vrijwillige basis en krijgt hierdoor een leraar-/disciplinegebonden invulling. De aanbevelingen van het leerplan i.v.m. begeleid zelfgestuurd leren en ICT-integratie worden in enkele opleidingsonderdelen opgevolgd.
- De proefwerken van de sporttheoretische vakken zijn zorgvuldig en overzichtelijk opgesteld. Ze zijn voorzien van een puntentelling per vraag zodat de leerlingen voldoende zicht krijgen op de belangrijkheid van de leerplandoelen/-inhouden en op het tot stand komen van de beoordeling. De proefwerkvragen van de sporttheoretische vakken peilen naar de beheersingsniveau's kennis, inzicht en toepassing.
- De evaluatie van de sportpraktijk verschilt naargelang de discipline. Niet voor alle sportdisciplines bestaan gezamenlijke afspraken i.v.m. evaluatie-inhouden, puntenverdeling, observatiepunten en evaluatiecriteria. Niettegenstaande de aanzetten i.v.m. clustering van sportvakken en het vastleggen van minimumpercentages per discipline, zijn er veel uitgestelde proeven in het vijfde en zesde leerjaar². Verdere reflectie hierover is nodig.
- Positief is dat leerlingen voor enkele opleidingsonderdelen (o.a. stage en GIP) betrokken worden bij de evaluatie van hun leerproces (zelfevaluatie). Het sportrapport geeft cijfermatige en weinig specifieke informatie over de leervorderingen.

¹ In fysiologie wordt het voortplantingsstelsel uitvoerig besproken; in theorie sport wordt uitvoerig ingegaan op de Olympische Spelen en de geschiedenis van sport en spel in West-Europa.

² Voor 2008-2009 bedroeg het aandeel van het aantal uitgestelde proeven voor sportpraktische en -theoretische vakken in 5 en 6 LOS 45 % resp. 30 %.

- Algemeen beschikt de school over voldoende en aangepaste interne en externe sportinfrastructuur. De verplaatsingen naar een aantal externe sportaccommodaties (voetbal, atletiek, tennis) reduceren de curriculumtijd. Voor voetbal (keuzevak) is er te weinig kwalitatieve sportinfrastructuur beschikbaar. Voor atletiek is er onvoldoende aangepaste sportinfrastructuur voor de werpnummers. De sporttheoretische lessen vinden meestal plaats in een lokaal die de identiteit van de studierichting weerspiegelt. Het meubilair is minder aangepast voor interactief onderwijs. De leermiddelen voor de sportpractica en de sporttheoretische lessen volstaan.

Topsport Handbal en Golf in de derde graad TSO Topsport

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplanrealisatie voldoet globaal hoewel er enkele tekortkomingen voorkomen. De meeste leerplandoelstellingen voor de sporttheoretische vakken zijn voldoende uitgewerkt. De leerplandoelstellingen i.v.m. inzicht over de mogelijke waarden van de bewegingsopvoeding en de leerstijlen in het vak theorie van de sport worden onvoldoende behandeld. De leerplandoelstellingen i.v.m. de transportsystemen (lymfe) en de relatie tussen voeding en sport krijgen in het vak fysiologie te weinig aandacht. De leertijd wordt niet optimaal benut doordat beide vakken enerzijds dezelfde leerinhouden over energieleveringssystemen uitvoerig bespreken en anderzijds leerinhouden behandelen die niet voorzien zijn in het leerplan³. De cursussen zijn kwaliteitsvol uitgewerkt en ondersteunen het leerproces.
- De eindtermen, specifieke eindtermen en leerplandoelstellingen voor LO en topsport Handbal worden in voldoende mate gerealiseerd. De leerplandoelen i.v.m. de profielcomponenten 'motorische competentie'⁴, gezondheid en veiligheid en onderzoekscompetentie worden systematisch en grondig aangepakt. Voor de profielcomponenten 'zelfconcept en het sociaal functioneren' en 'samenleving' ontbreken leerlijnen. Leerlingen worden accuraat opgevolgd en begeleid d.m.v. een elektronische agenda. De evaluatie en de rapportering over de resultaten van het sportspecifieke en –medische gedeelte gebeuren kwaliteitsvol.
- De realisatie van de specifieke eindtermen en leerplandoelstellingen voor topsport Golf kunnen nauwelijks aangetoond worden. Expliciete en geformaliseerde leerlijnen voor de onderscheiden leerplandoelen van de zes profielcomponenten⁵ ontbreken. De leerplandoelen van de basisvorming LO worden afzonderlijk van het specifieke gedeelte, in voldoende mate gerealiseerd. De rapportering over de resultaten van het sportspecifieke en –medische gedeelte is summier. Veel informatie-uitwisseling gebeurt informeel.
- De GIP wordt voor de topsportleerlingen Handbal kwaliteitsvol begeleid en geëvalueerd. Vanaf dit schooljaar krijgt de GIP voor de topsporters Golf een meer kwaliteitsvolle invulling door een geïntegreerde aanpak.
- De coördinatie tussen het studie- en het topsportgedeelte gebeurt professioneel en geëngageerd. De leraren spannen zich in om de combinatie studie en topsport optimaal te ondersteunen. Behalve voor wiskunde wordt er (nog) niet gewerkt met zelfstudiepakketten.
- De topsportleerlingen worden professioneel opgevolgd en begeleid door hooggespecialiseerde trainers, een voedingsdeskundige, een sportpsycholoog en een sportmedische staf. Het internaat ondersteunt de topsportleerlingen en zorgt ervoor dat de cateringsfirma aangepaste voeding levert.

³ In fysiologie wordt het voortplantingsstelsel uitvoerig besproken, in theorie sport wordt uitvoerig ingegaan op de Olympische Spelen en de geschiedenis van sport en spel in West-Europa.

⁴ Motorische competentie: motoriek, fysiek, perceptie en motorische competentie: leren en sturen.

⁵ Motorische competentie: motoriek, fysiek, perceptie; motorische competentie: leren en sturen; gezondheid en veiligheid; zelfconcept en het sociaal functioneren, samenleving en onderzoekcompetentie.

5.2 Schoolloopbaan

5.2.1 Rendement

Het rendement van de studieloopbaan van de leerlingen is veeleer zwak.

Vaststellingen

- De gegevens over de interne en de externe leerlingstromen voor de schooljaren 2007-2008 en 2008 en 2009 tonen aan dat de school geen stabiele leerlingenpopulatie heeft. Het percentage ASO-leerlingen dat in de school doorstroomt, ligt met 54 % beduidend onder het referentiegemiddelde⁶ (79 %). De doorstroming is vooral laag in de tweede graad van het ASO. Het percentage doorstromers in het TSO (56 %) is eveneens laag in vergelijking met het referentiegemiddelde (61 %). In deze onderwijsvorm is de doorstroming vooral laag in de derde graad. De grootste instroom van leerlingen situeert zich vanzelfsprekend in de tweede graad, maar ook in de derde graad van het ASO (14 %) en het TSO (12 %) liggen de instroompercentages boven de referentiegemiddeldes (RG). Het aantal neveninstromers⁷ ligt in ASO II (5 %), ASO III (6 %) en TSO III (6 %) merkelijk boven de RG (3 %).
- In de school heeft 43 % van de leerlingen schoolse achterstand (RG: 33 %). In het ASO heeft een op vier leerlingen leerachterstand terwijl dat het geval is voor meer dan de helft van de leerlingen in het TSO.
- De oriënteringspraktijk vertoont een tweeledig beeld. Positief is het hoge aantal A-attesten in het ASO (91 % versus 87 %) en het behoorlijke aantal in het TSO (78 % versus 80 %)⁸. In vergelijking met de referentiegemiddeldes is het geringe aantal B-attesten in het ASO (4 % versus 7 %) en het TSO (6 % versus 9 %) merkwaardig. Het echte probleem is dat de school 15 % van de leerlingen niet in juni attesteert en leerlingen met een B- of C-atteest in meer dan de helft van de gevallen adviseert om het jaar over te zitten (zie evaluatiepraktijk). In het schooljaar 2008-2009 bedroeg het aantal zittenblijvers 15 %. Dit is meer dan het dubbele van het referentiegemiddelde. Deze data bevestigen dat de delibererende klassenraden niet altijd over voldoende elementen beschikken om leerlingen doeltreffend te oriënteren en te adviseren.
- In het schooljaar 2007-2008 behaalden alle eindejaarsleerlingen van het ASO (RG: 96 %) en 88 % van het TSO (RG: 91 %) hun diploma secundair onderwijs. Positief is dat 91 % van de TSO-leerlingen het getuigschrift basiskennis bedrijfsbeheer behalen (RG: 39 %).
- Vanaf schooljaar 2004-2005 werden de attesteringsgegevens in kaart gebracht en verwerkt met het oog op interne evaluatie. De school is op de hoogte van de knelpunten en werkt hieraan.

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

⁶ Gemiddelden van scholen in gelijkaardige Vlaamse regio's.

⁷ Leerlingen vanuit een andere school die het leerjaar komen overzitten.

⁸ Het percentage wordt negatief beïnvloed door het 'geringe' aantal A-attesten in het vijfde jaar van het TSO (70 %).

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor het operationaliseren van een gedragen visie.

6.4.1.1 Onderwijsaanbod

Vaststellingen

- Het onderwijsaanbod is coherent en complementair met het aanbod van de scholengemeenschap. Op ASO Wiskunde-topsport na, biedt de school alle studierichtingen van het studiegebied Sport aan. De richting BSO Topsport-sportinitiatie werd dit schooljaar geprogrammeerd.
- Voor de realisatie van het studieaanbod werkt de school samen met verschillende scholen uit de regio, met de sportdienst Hasselt, de provincie en het militair commando Limburg. Er bestaat een goede samenwerking met het MS 3 Lyceum Hasselt dat Topsport in de eerste graad aanbiedt, maar de samenwerking met het Sint-Jan Berchmanscollege Genk dat Topsport Voetbal aanbiedt, moet nog verder uitgebouwd worden.

6.4.2 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.2.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- Er is geen schoolbrede visie op evaluatie. De kwaliteit van de evaluatie is vakgroepafhankelijk. De voorwaarde om tot een eindcijfer te komen dat tot stand komt door beoordelingen op basis van leerplandoelen verspreid over het volledige leerplan, is niet overal even sterk aanwezig. Er is nog ruimte voor visieontwikkeling, duidelijke afspraken en opvolging ter ondersteuning van de evaluatiepraktijk. Sinds de vorige doorlichting is er weinig aan de evaluatiepraktijk gewijzigd. De ontwikkelingsdynamiek is vooral leraarafhankelijk (aanzetten tot zelfevaluatie en peerevaluatie door leerlingen) en wordt weinig direct aangestuurd. Aan een nascholingstraject rond evaluatiepraktijk op schoolniveau wordt momenteel gewerkt.
- In de praktijk zijn er enkel afspraken over de verhouding van de puntenverdeling tussen dagelijks werk en examens. Verder wordt 20 % van het eindcijfer voor een leervak voorbehouden voor de beoordeling van niet-vakgebonden attitudes, waarvoor de vakgroepen geen concrete criteria hebben vastgelegd. De delibererende klassenraad gaat van deze cijfers uit bij de attestering.

- Er wordt geen referentiekader gehanteerd bij de deliberatie. Het percentage leerlingen dat niet geattesteerd wordt in juni maar bijkomende proeven moet afleggen, is groot. Hierbij komt de school niet tegemoet aan de opmerkingen in het vorige doorlichtingsverslag. Het toekennen van deze 'herexamens' is niet conform met de regelgeving waarin gesteld wordt dat 'de klassenraad de leerling afdoende kent en weet wat hij waard is na hem gedurende een volledig schooljaar te hebben begeleid en geëvalueerd' en dat bijkomende proeven bedoeld zijn 'voor uitzonderlijke en individuele gevallen'.
- De wettelijke verplichting om de toekenning van een B- of C-attest te motiveren wordt minimaal ingevuld. De school voldoet niet aan de verplichting een document te overhandigen waarin een synthese ligt vervat van de elementen die hebben geleid tot de beslissing in hoofde van de leerling. De motivering van de B- en C-attesten door de school is ontoereikend (o.a. weinig of geen inhoudelijke analyses van de vaktekorten, analyses van de aangeboden remediëring voor probleemvakken). De school verantwoordt haar evaluatiepraktijk te weinig naar ouders en leerlingen.
- De adviezen bij een B- of C-attest zijn niet altijd aanwezig. In meer dan de helft van de gevallen raadt de klassenraad overzitten aan. De adviezen vertrekken niet vanuit de aangeboden remediëring of begeleiding.
- Het schoolreglement (p. 17) en een aantal vakafspraken (o.a. voor Engels) zijn in strijd met de regelgeving op de werking van de delibererende klassenraad. De school stelt dat een leerling die zonder (geldige) reden te laat op school komt, toch beschouwd wordt als een aanwezige leerling en een 0-score kan krijgen op de toetsen. Verder worden in de vakafspraken ordemaatregelen (niet afgeven van strafpunten) verrekend in de leerlingenevaluatie (een 0-score).
- Er is geen interne evaluatie van de evaluatiepraktijk. Voor een aantal vakken behaalt een groot deel van de leerlingen lage scores. Dit leidt niet tot analyse of reflectie noch op lerarenniveau, noch op schoolniveau. De oorzaken worden niet opgespoord en van remediëring voorzien, het leerproces of een niet valide evaluatie wordt niet bijgestuurd. Men zoekt de oorzaak steeds bij het gebrek aan motivatie van de leerlingen. Ook aan vormen externe evaluatie van de evaluatiepraktijk werd nog niet deelgenomen.

Inbreuken tegen de regelgeving

- Het toekennen van uitgestelde beslissingen wordt niet gehanteerd volgens de geest van de regelgeving zoals omzendbrief SO 64 stelt onder punt 8.1.2.
- De motiveringsplicht bij het uitreiken van een B- of C-attest wordt niet vervuld zoals omzendbrief SO 64 stelt onder punt 8.1.7.
- Het niet respecteren van een strikte scheiding tussen een disciplinaire beoordeling en een studiebeoordeling zoals omzendbrief SO 64 stelt onder punt 6.3.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De profilering als sportschool.
- De coördinatie van de sport en de topsport.
- Het aanbod en de kwaliteitsvolle invulling van de keuzevakken sport.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- Het rendement.
- Het evaluatiebeleid.
- De infrastructuur.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie

- De leerplandoelstellingen voor chemie in de derde graad van de pool Wetenschappen realiseren en voorzien in aangepaste infrastructuur en in de minimale materiële vereisten.
- De leerplandoelstellingen voor Engels in de derde graad TSO Lichamelijke opvoeding en sport realiseren.
- De leerplandoelstellingen van het specifiek gedeelte voor Engels en Frans realiseren in de derde graad ASO Moderne talen-topsport.

Regelgeving

- Uitgestelde beslissingen toekennen volgens de geest van de regelgeving zoals omzendbrief SO 64 stelt onder punt 8.1.2.
- De motiveringsplicht bij het uitreiken van een B- of C-attest vervullen zoals omzendbrief SO 64 stelt onder punt 8.1.7.
- De strikte scheiding tussen een disciplinaire beoordeling en een studiebeoordeling respecteren zoals omzendbrief SO 64 stelt onder punt 6.3.

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en financiering **GUNSTIG BEPERKT IN DE TIJD**.

De hieronder aangekruiste (leer)prestaties scoren geheel of gedeeltelijk onvoldoende en hebben tot dit advies geleid:

Regelgeving	X	• Uitgestelde beslissingen toekennen volgens de geest van de regelgeving zoals omzendbrief SO 64 stelt onder punt 8.1.2. • De motiveringsplicht bij het uitreiken van een B- of C-attest vervullen zoals omzendbrief SO 64 stelt onder punt 8.1.7. • De strikte scheiding tussen een disciplinaire beoordeling en een studiebeoordeling respecteren zoals omzendbrief SO 64 stelt onder punt 6.3.
--------------------	---	---

Voltijds secundair onderwijs

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting	DL-f	Voldoet niet	
		Basis-vorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Derde graad ASO Sport Moderne talen-topsport	J		X
Derde graad ASO Sport Wetenschappen-sport	J	X	X
Derde graad ASO Sport Wetenschappen-topsport	J	X	X
Derde graad TSO Sport Lichamelijke opvoeding en sport	J	X	
Derde graad TSO Sport Topsport	J		

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2012** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Reginald Leper

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/ de inrichtende macht

Inge Vanderheyden